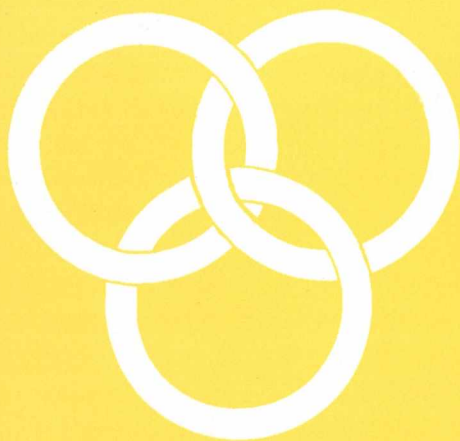

1997 III. NEGYEDÉV

Vezess!

KERESZTYÉN IFJÚSÁGI VEZETŐK LAPJA

28.

Vezess!

KERESZTYÉN IFJÚSÁGI VEZETŐK LAPJA

Kiadó:
Magyarországi Keresztyén Ifjúsági
Egyesület
(M KIE)

Szerkesztőség:
1085 Budapest, Horánszky u. 26.
Telefon/fax: (06-1) 267-0587

Szerkesztők:
Denke Villő
Silló Melinda

Szedés-tördelés:

Donát Bt.
1203 Bp., Szarvas u. 10.
Telefon/fax: 285-6927

Nyomdai kivitelezés:

FÉBÉ Bt.
Budapest
Felelős vezető:
Tóth Béla

Megjelenik
negyedévente

Megrendelhető a
szerkesztőség címén
Ára: 1 évre 600 Ft
(postaköltséggel
együtt)

*Uram, vezess engem,
hogy én is Hozzád
vezethessek másokat!*

A TARTALOMBÓL

Erőt ad a megfáradtnak...	4
KIE arcképcsarnok – Erős Sándor	8
Tanuljunk egymástól	
– Cserkészet; Követke	10
Az ifjúkor nagy kérdései	
– Hát én immár...	14
HARMAT kiadó	18
Vezetőképző – már megint?	20
Derű	21
Bankjegyzaportító akciók	22
Kézművesség	24
Énekeljünk!	28

és sok más...

LAPUNK SZERZŐI ÉS MUNKATÁRSAI

Ablonczy Margit	református lelkész	Kecskemét
Aklan Éva	evangélikus lelkész	Eger
Albert Ágnes	tördelő-szerkesztő	Budapest
Antal Ferenc	KIE munkás	Békéscsaba
Bonnyai Sándor	volt E KIE titkár	Budapest
Bölcsföldi András	református lelkész	Kecskemét
Denke Villő	vegyézmérnök	Budapest
Gábor Andrea	adminisztrátor	Tiszavasvári
Garajzski József	képzőművész	Dabas
Gyórfy Regina	adminisztrátor	Tatabánya
Harmathy Zsófia	református hitoktató	Budapest
Horváth Ádám	vegyézmérnök	Budapest
Horváth Adél	bölcsész	Budapest
Martonné Szalóky Eszter	gyógytornász	Budapest
Miklósné Tóth Sára	szerkesztő	Budapest
Silló Melinda	szerkesztő	Budapest
Szabó István	református lelkész	Budapest
Tóth L. Kristóf	református lelkész	Pátka

valamint: Dsida Jenő, Fodor Ákos, Molnos Ferenc,
F. de. A. Villegas

Van-e helyed?

Van-e helyed ebben a világban, s ha van, hol?

Nemcsak arról van szó: hol érzed magad otthon, van-e kuckód, vackod, fészked, odúd, ágyad... hanem arról, hogy ahol vagy, az a te helyed-e?

Ha van helyed, hol van az?

Hol van a helyed az Egyházban?

Otthon érzed-e magad a felekezeted közösségében? Egy XI. századi templom falai között kérdezte egyszer egy plébános: „Ez egy hely, érzed? *Ez Egy Hely!*”

Hol a helyed, tudod-e?

Van-e helyed a templomban?

Jézus azt mondja: van helyed! A földi életben is kijelölt helyed van!

A mennyei hajlékban pedig készíti a helyet Neked.

Jézus úgy mutatja meg a helyed, hogy megmondja, ki vagy.

Jézus azt mondja: világosság vagy!

Jézus azt mondta: „Ti vagytok a világ világossága”. (Mt 5, 16)

Jézus azt mondja: ha van helyed, feladatod is van.

Ha világosság vagy, akkor feladatod is van, s ez: világítani!

Jézus magáról azt mondta: „Én vagyok a világ világossága.”

Csak akkor lehetek én is világosság, ha szembesültem: ki is az az Én! Ki üzeni nekem, hogy legyek én is világosság, s ha az vagyok, akkor már nem teher világítani.

Mert ez elég a megtéréshez. Ezt éltem át én is!

Mert ez elég az elhíváshoz. Így volt az én életemben is!

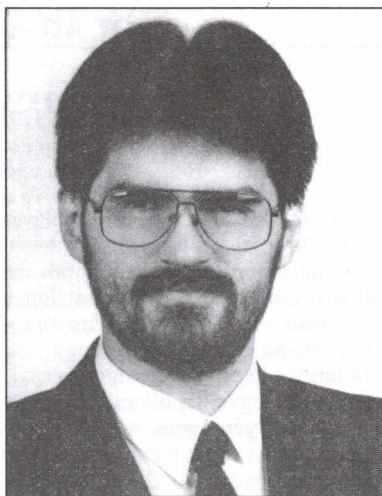
Mert ez elég a szolgálat betöltéséhez! Ez így van nálam is!

Tudni a világosságról, megfürödni benne, szétsugározni!

Hol a helyed? A helyed a gyertyatartóban van! Nem a szekrény mögött, nem a pincében, nem a véka alatt!

A gyertyatartóban! Lehet fából, bronzból, vasból, ezüstből, aranyból! Lehet cserépből is!

A helyed a gyertyatartóban van! Ott vagy-e?

Bölcshöldi András

Mint szabadok

Olvasandó: 1 Péter 2, 9-17

Mit jelent Krisztusért vállalni az alávetettséget? Mit jelent Isten megszentelt és elkülönített népeként engedelmeskedni az emberi rendelkezéseknek és hatalomnak? Hogy ezek a kérdések mennyire súlyosak, azt nemcsak az bizonyítja, hogy állandó vita tárgyat képezik, csak nem is csak az, hogy szinte egyetlen olyan korszaka sem volt a keresztyénségnek, amikor ne kellett volna helyes választ találnia rájuk (sajnos sokszor nem sikerült). A kérdés súlyát az a nagy ellentét is jelzi, amely ezekben a versekben kibontakozik.

Az apostol az Ószövetség különböző szakaszait idézve azt mondja, hogy Krisztus gyermekei „választott nemzetség” (Isten által a világból kihívott közösség), „királyi papság” (Isten szolgálatára királyi méltósággal felruházott nép), „szent nemzet” (Isten által megszentelt társaság), „megtartásra való nép” (Isten számára becses és kedves közösség), olyanok, akik egykor „nem-nép” voltak, most pedig Isten népe, egykor nem tapasztalhatták Isten különös, elválasztó kegyelmét, most pedig ebből a kegyelemből élnek. Olyan nagy ez az ellentét, hogy a legjobban valóban azzal lehet kifejezni, mint amikor az ember a teljes sötétségből kilép a mindent betöltő világosságra. Hogy mit jelent a bűn fogsága, a halálba hulló élet reménytelensége, azt éppen akkor értjük meg, amikor kiléphetünk belőle az Isteni élet gazdagságára. A Sátán vazallusai Isten szabad gyermekeivé lesznek. De miért tartoznánk engedelmességgel – ráadásul emberi rendelkezéseknek (szó szerinti emberi alkotmányoknak, teremtéseknek, intézményeknek) – azok, akik királyok, szentek, és világosságban járnak? Röviden, miért engedelmeskedjenek Isten gyermekei az embereknek? Miért vessék

alá magukat a világosság gyermekei a sötétség gyermekeinek? Hát nem éppen az a királyok, a szent szolgálatra elhívottak, az elkülönítettek kiváltsága, hogy nem vegyülnek el a szolgálathoz, s legfőképpen nem tartoznak nekik engedelmességgel? Hát nem szabadok? Hát nem éppen ők azok, akik törvényt, rendet szabnak a világnak, és nekik tartozik engedelmességgel a világ? Ráadásul a szakaszból egyértelműen kiderül, hogy itt az államhatalomról van szó (király, feljebbvaló, helytartó). És a levél megírásának idején az államhatalom ellenséges volt a keresztyénnel szemben, elnyomta és üldözte őket. (A Jelenések könyve ezt az Isten ellen feltámadó és keresztyéneket vértanúságra adó hatalmat Nagy Fenevadnak nevezi, Jel 13.) Ezenkívül, az apostol nemcsak valamiféle szabadsággal járó tisztekekkel ruhazza fel a keresztyéneket, hanem egyenesen „szabadok”-nak nevezi őket. S emellett újra azt mondja (s emlékezzünk, ez a levél egyik nagy témája!), hogy jövevények és idegenek ők ebben a világban (11.v.). Még ez a kép is azt a gondolatot erősíti inkább, hogy ne kössék magukat hozzá semmilyen világi rendezettséghez. Királyok, szentek, szabadok és zárandokok – az összes kifejezés ellentmondani látszik a 13. vers kérésének: „engedelmeskedjétek!” Az apostol három érvet sorakoztat fel, mindhárom igen jelentős és egyet sem pusztá és vak engedelmességet követel.

1. Az első és legfontosabb érv itt: engedelmeskedjétek Krisztusért („az Úrért”). Az a méltóság, tisztesség, áldás és szabadság, melyben a kiválasztottak részesednek, túlmutat önmagán. Egyik sem önmagáért való, és egyiket sem azért adja Isten az övéinek, hogy itt és most rögzítsék azt

vagy általa a saját életüket. Éppen ellenkezőleg ezek indítják el őket az Isteni valóság mindent meghaladó valósága felé. A királyi papság zaránoknép. A szabados közössége és a megtartásra való nép jövevénye. Amijük van és akik ők maguk, az mind Krisztusra mutat, mert Tőle való és Hozzá vezet. Az Ő hatalmas dolgai által jöttek ki a sötétségből a világosságra. S mivel most Isten népét rágalmazzák (mint gonosztevőket, 12. v.), a jó cselekvés egyrészt elhárítja a vádat, másrészt dicsőséget szerez Istennek. „Áldjátok azokat, akik titeket átkoznak” (Mt 5,44) és „Úgy fényljék a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat” (Mt 5,16). Ez a keresztyén/krisztusi lét kötöttsége. Minden rezdülése túlmutat önmagán. Tehát nem pusztán arról a taktikáról van szó (bár erről is szó van!), hogy a jó cselekvése által lefegyverezhető a rágalmazás (vö. 15.vers), hanem arról is, hogy Isten úgy akarja magához hívni a népeket a „meglátogatás napján”, hogy azoknak már a mi jöteteink által előképük, előzük lehetett Isten jóságáról.

2. De vajon, kérdezhetné bárki, a jó cselekvésének számít-e az emberi hatalomnak való engedelmesség (szó szerint alárendeltség)? Az apostol válasza feltétlen igen. Am ezt semmiképpen nem számításból mondta! Szokták ugyan a forradalmi ideológusok azzal vádolni a keresztyénséget és az Újszövetség íróit is, hogy ezen a ponton vak engedelmességet hirdetnek (ezért csúfolta Nietzsche a keresztyénséget számárvallásnak, mert szerinte mindenre IA-t – azaz németül Ja-t, igent – mond). Ám az apostol nemcsak engedelmeségről beszél, hanem kimondja azt is, hogy az emberi felsőbbtség felállításának, működésének és létezésének valódi (Istentől való) jogalapja az, hogy a gonosztevőket megbüntesse, a jó cselekvőit pedig megjutalmazza. (Milyen érdekes! Minél elnézőbb egy állam a bűnökkel szemben, annál inkább vonakodik a jót elismerni és támogatni – mintha csak 1997-ben Magyarországon írta volna Péter apostol ezt a

levelet!). S mivel a gonosz visszatartása és a jó támogatása az állam hivatása, a jó cselekvése önmagában is betöltheti Isten akaratát. Krisztus gyermekeinek jóra törekvése itt találkozhat az államhatalom jogalapjával. Ám egyúttal a jó cselekvés a gonosz kritikája is. Ha nem így lenne, nem nevezhetné Isten Igéje fenevadnak az Isten ellen lázadó önkényuralmat. Vagyis a jó cselekvése, illetve annak elmulasztása identifikálja, meghatározza egy-egy államalakzat mibenlétét is – csak a propagandától kell eltekinteni, és máris valósággal megmutatkozik mibenléte. Ez vezet át a harmadik szempontoz.

3. „Szabadok vagytok”, mondja Péter apostol a szent nemzetség gyermekeinek. Ám a szabadság sohasem tartalom nélküli, még idői értelemben sem. Sok fiatal esik ma is abba a csapdába, hogy kiharcolja magának a szülőktől, az iskolától, a társadalomtól, mindenféle emberi közösségtől való függetlenségét (vagy ahogy szeretik mondani: „szabadságát”) és utána kétségbeesett unalomba fullad az élete. Üres, tartam- és tartalom nélküli szabadság nincs. Aki azt hiszi, hogy van, olvassa el Jézus példázatát a megtisztított házról, ahova hétannyi tisztátalan lélek tér vissza (Mt 12, 43-45). „Szabadok vagytok” – a jóra! Ennél többet és nagyszerűbbet aligha mondhat az apostol. Így a szabadság nem elleplezi a gonosztságot, hanem feltárja számunkra a jó lehetőségét. Ez a szabadság nem csak annyi szabadságot ad, hogy elrejtjük mögé nyomorult és bűnös természetünket, hanem éppen ellenkezőleg: lehetővé teszi, hogy megéljük Istentől való elhívásunkat a szent életre. Krisztusért, Isten akaratából, mint szabadok – így tegyék a jót. S ha még maradna kétely, az apostol az intés lezárásában élesen kétféle választja az Isten iránti tisztelet és a felsőbbtség iránti köteles tiszteletet. Isten azt akarja, hogy zaránok gyermekei legyenek engedelmesek a felsőbbség iránt (mely a gonoszt büntetni, a jót jutalmazni hivatott) – ám dicsőségét másnak, így egyetlen emberi intézménynek sem adja.

Szabó István

- Sajnos, újabb két munkatársunknak kellett búcsút mondanunk augusztus közepén.

Kerekes Zoli polgári szolgálatosként dolgozott az irodában. Köszönjük munkáját, a Vezess!-be adott grafikáit, a postázás és egyéb feladatok végzését.

Gáll Ferenc egyéves gyakorlati éve is befejeződött. Segítséget jelentett, hogy sok csoportot meglátogatott, a választmány, a munkatársképzési bizottság munkájában részt vett. Köszönjük azt is, amit itt nem tudunk felsorolni.

Mindkettőjük életére Isten áldását kívánjuk!

- **Európai Ten Sing Fesztivál '97 Kiskőrös**

Nagyon jól sikerült, élményekkel teli program volt. A részletes beszámolót következő számunkban olvashatjátok.

- **Csendes hétvége**

Az elmaradt nyári programok után ősszel megtartjuk a szokásos KIE csendes hétvégét.

Idő: Szeptember 26–28.

Helyszín: Kecskemét, Emmaus-ház.

A hétvége témája: a tűz.

Jelentkezés: a KIE-iroda címén (a jelentkezőknek részletes levelet küldünk).

Brebovszky János pilisi (korábban paksi) evangélikus lelkész életének 36. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt. Hamvait istentisztelet keretében augusztus 2-án Budapesten, a kelenföldi evangélikus templomban helyezték örök nyugalomra.

Fodor Ákos

Alpalművelet

mihez adjak, mit?
kihez, kit? hogy mibb legyen?
vagy kibb? s mivégre?

**Ez az oldal
Mitkáéknak
és Zsóéknak
szól.**

A most indult
házassághoz
mindkét párnak
sok örömet és
Isten áldását
kívánjuk.

Ujjongjatok az Úr előtt az egész földön!
Szolgáljatok az Úrnak örömmel,
vigadozva járuljatok színe elé!
Tudjátok meg, hogy az Úr az Isten!
Ő alkotott minket, az övéi vagyunk:
az ő népe és legelőjének nyája.

Menjetek be kapuin hálaénekkal,
udvaraiba dicsérettel!
Adjatok hálát neki, áldjátok nevét!
Mert jó az Úr, örökké tart szeretete,
és hűsége nemzedékről nemzedékre.

100. zsoltár

ERŐS SÁNDOR

E KIE titkár

(Vönöck, 1906–Gödöllő, 1978)

„Ne feledkezzetek meg vezetőitekről,
akik az Isten ígését hirdették nektek.
Figyeljetek életük végére,
és kövessétek hitüket.”

(Zsid. 13,7)

„Ti, akik az Úrra emlékeztek, ne nyugodjatok.” Ézs. 62:6.

Ez az Ige vezette és éltette Erős Sándor KIE-titkárt, aki 1931-től, öt és fél éven át volt a KIE Szövetség evangélikus ágának a titkára.

1906-ban született a kemenesaljai Vönöck községben, szegény paraszti családban. Nyolcéves korában árva lett, édesapja az első világháborúban esett el. Középiszkolai és teológiai tanulmányait kitűnő eredménnyel végezte. Kisebb diákokat tanított, hogy özvegy édesanyját és testvéreit ne terhelje tanulmányainak költségeivel. A teológia elvégzése után a németországi Kasselbe, a KIE titkárképző iskolába kapott ösztöndíjat. Meg kell emlékezni arról, hogy külföldi tanulmányi ideje alatt is igyekezett magáról úgy gondoskodni, hogy a teljes ösztöndíját hazaküldte, amiből az ács szakmában dolgozó öccse egy kis házat építhetett a családnak.

Hazajövele után teljes erővel kezdett el munkálkodni az ifjúsági mozgalomban. Abban az időben az evangélikus egyházban csak egy-két nagyobb városban volt KIE-munka. Falusi gyülekezeteink ifjúságával senki sem törődött. Kocsmákban, istállóknak vagy az utcán töltötték szabad idejüket.

Határozott küldetéstudat és felülről kapott erő kellett ahhoz, hogy falusi lelkészeinkben és tanítóinkban fel lehessen ébreszteni a felelősséget a kallódó ifjúság iránt. Az iskolapadokból kinőtt fiataljainkat szinte lehetetlennek látszó feladatra kellett biztatni, hogy az Ige körül jöjjenek össze és szerezzenek összejöveteli helyiséget, ahol téli időben – amikor általában szünetelt a falusi munka – össze lehessen jönni biblia-

olvasásra és önképzőköri munkára. A legelső ilyen ifjúsági ház éppen Vönöckön épült fel, egy 4x8 méteres, egyszobás helyiség, az egész gyülekezet lelkes, önkéntes munkájával és adományaival.

A KIE-sajtóban – újságban és egyéb kiadványokban – egész évben szellemi, lelki programot adtak a helyi ifjúsági vezetők kezébe.

A soproni teológián elsőéves koromban találkoztam először Erős Sándorral. Ma is előttem van derűs, mosolygós arca, amikor 1933-ban felhívta a figyelmünket az elhanyagolt magyar ifjúságra és az ateizmus fenyegető veszedelmére. Olyan belső tüzellel és prófétai szellemmel nyitotta ki a szemünket és szívünket a soproni utcákön csavargó és bandákban ténfergő inasgyerekekre, hogy pár hónap múlva egy lelkes fiatal tanítóval és néhány teológustársammal elkezdtünk az utcán összeszedni fiatalokat – a soproni gyülekezettől kaptunk helyiséget az összejövetelekre – és egy év elteltével, nyolcvanas létszámmal, egy „ifjú munkás” cserkészcsapatot avathatott föl az akkori főcserkész, Teleki Pál gróf kultuszminiszter a soproni evangélikus templom udvarán.

Erős Sándor előadása során felhívta a figyelmünket a városzzéli, „kurucdombi” szegénytelepen magukra hagyott gyerekekre, akikből néhány teológustársunkkal vasárnapi iskolai csoportokat szerveztünk, amelyet a városi elöljáróság is felkarolt, és egy-egy pohár kakaóval és kiflivel támogatott. Előadásában nem került el a figyelmét, hogy teológusaink legnagyobb része városi gyerek volt. Szívünkbe hasított a kérdése: hogy fogtok ti falusi népünk között szolgálni, ha nem bírjátok majd a

Pógyor István és Erős Sándor együtt eveznek a dunavecsei KIE-táborba

„csizma- és istállószaog”?! – Ezzel indította el azt a megmozdulást, hogy a következő évben kéthetes munkatáborot tartottunk egy kis faluban, Jobaházán, ahol egy-egy parasztcsalád egy-egy teológust „fiukká” fogadott, hogy megismerkedhessenek falusi népünk nehéz életével és munkájával. Természetesen minden este összejövetelt tartottunk az iskolában a kis gyülekezetnek, amikor professzoraink is szolgáltak.

Erős Sándornak felülről kapott, nagyon hasznos ajándéka volt a gyakorlati dolgokhoz. Meg tudta mozgatni a falusi ifjúságot egyházmegyei konferenciákkal, kerékpáros túrákkal, egyesületi látogatásokkal. A téli, munkaszüneti idő jó kihasználására, műkedvelő előadásokra alkalmas bibliai tárgyú párbeszédeteket, színdarabokat írt. Akaliban, a Balaton partján ifjúsági konferenciahelyet szervezett, ahol két kis házat is építettek.

Szinte minden magyarországi evangélikus gyülekezetben megfordult, és tartott valamilyen ifjúsági alkalmat, és igyekezett az „odafelvalókra” felhívni ifjúságunk figyelmét, hogy „ne csak a földiekkel

törődjenek”. Elindította az „Evangélikus Ifjúság” című, havonta megjelenő folyóiratot, s ahol ifjúsági egyesület alakult, ott megszervezte az iratterjesztést. Erős Sándor szerkesztette a KIE-vezetők lapját, az Ébresztőt 1940-ig. Szöllősi Istvánnal együtt írták a legalaposabb vezetői könyvet: Bevezetés a Keresztyén Ifjúsági Egyesületi munkába címmel. Ifjúsági színdarabjai is elterjedtek sokfelé.

Lelkesítő igeszolgálati és eredményes cselekedetei emlékeztessék teszik ifjúsági munkáját, amiért Istené legyen a dicséret és a hálaadás.

Öt és fél évi KIE-munkája után negyven évig volt a gödöllői evangélikus gyülekezet lelkésze, ahol teljes szellemi, lelki és testi erővel dolgozott Isten országának az építésén. Itt alapított családot, és boldog családi életével, feleségével és gyermekeivel példaképe volt a gyülekezetnek a hívő, keresztyén életre.

Megtapasztalhattuk, hogy Isten küldötte volt, aki az „Úrra emlékeztetett”. Ma is lehet kérni az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az Ő aratásába!

Bonnyai Sándor

Cserkészzet – felnőttszemmel

Azt hiszem, ez a szó sokakban emlékek egész seregét idézi föl, s talán még sokkal többen vannak, akik hallottak már valamit felőle.

A cserkészzet fogalmát azonban az évtizedek során a rosszindulat, a félreértések, és bizony az emlékek is annyira eltorzították, hogy kívülrőlónak nehéz eldönteni, mit gondoljon felőle.

A cserkészzet mozgalom is, játék is, életforma is – elsősorban gyerekeknek, akik majd felnőtté cseperedve fogják megérteni, mit is adott ez nekik: útmutatást az Isten-közeli, becsületes élethez, az öröm megtalálásának képességét, a természet csodálatát, haza- és emberszeretetet. Mindezt a tíz cserkészőtörvény foglalja össze: ennek megvalósítására törekszünk komoly és játékos formában, sok-sok ismeret megszerzése révén. A mai magyar cserkészzet pedagógiájának alapjai az 1933 előtti időkre nyúlnak vissza. Sík Sándor, Karácsony Sándor és Teleki Pál gondolataiból minden fiatal – és idősebb – vezető ma is bőségesen meríthet. Igen fontos eleme a cserkészetnek a faji, nemzeti és vallási semlegesség, amely mindenkinek a saját hitének gyakorlását és az ebben való elmélyedést írja elő.

A cserkészek közössége tulajdonképpen az egész világot átfogja, de ilyen méretekben nem lehet embereket nevelni. Kis, 6–10 gyerekből álló cso-

portokban – őrök – dolgozunk, 3–5 őr alkot egy-egy rajt, a rajok pedig a csapatot. Az őrök feltétlenül egy korcsoportból kerülnek ki, a rajok vagy nemek, vagy életkor szerint alakulnak. A csapat minden szempontból vegyes. Ebben nincs felső határa a csapatlétszámnak, a gyakorlat azonban azt mutatja, hogy 100–150-es létszám fölött már elvész az együvé tartozás varázsa. Nagyon fontos, hogy a gyerekek érezzék: a csapathoz tartoznak; ehhez pedig elengedhetetlen, hogy minél több – lehetőség szerint minden – társukat ismerjék.

A gyerekek 6 éves koruk után lehetnek cserkészek. 10 év alatt kiscserkésznek számítanak: őrjük a „komoly” munkától teljesen eltérő dolgok vonatkoznak. Elsősorban játék, csupán két törvényük van, s még nem fogadalmat, hanem ígéretet tesznek. Az ő cserkészetiük koruknak megfelelően szelid.

10 éves kor után lesz valaki cserkész, az egyéves újoncidő letöltése után. Ezalatt el kell sajátítania bizonyos alapvető ismereteket, illetve biznyságot kell tenni a csapat iránti elkötelezettségéről. A fogadalom után viselhető a zöld nyakkendő.

Innen két út áll cserkészeink előtt: a többség vidáman tölti éveit, egyre többet segít a csapat életében, foglalkozik a többi őrrel (mind komolyabb feladatot kapnak), míg szép lassan kiöregszenek a cserkészetből. (A fiatal felnőttek

nem vezetőként való foglalkoztatása fájó, de megoldatlan problémánk.)

A másik lehetőség szerint, ha valaki hajlamos és rátermettséget árul el a gyerekekkel való foglalkozáshoz, őrsvezető, ha nagyon jó őrsvezető, rajparancsnok lehet, de tehetségének megfelelően más, komoly feladatokat is kaphat a csapatban. (A csapatparancsnokságról most nem beszélek, mert az ő utánpótlásukra, cseréjükre még nincs kialakult gyakorlat.) A vezetőséghez azonban nem elég a lelkesedés: komoly kiképzőtáborokat és próbaidőt kell teljesíteni, hogy valaki vezetői fogadalmat tehessen és megbízatást kaphasson. A csapatok egy-egy egyházközség, gyülekezet, ritkábban iskola érdeklődő gyerekeit gyűjtik össze, bár igen erős a verseny a különböző ifjúsági szervezetek között. Az év során hetente legalább egyszer van őrsgyűlés, a rajok pedig néhány havonta szerveznek közös programot, pl. kirándulást. Az egész csapat közös programja a téli portya és a nyári nagytábor. A nyári táborban való részvétel feltétele az évközi cserkészmunka.

A nyári tábor mindig a lakósátrak felferésével kezdődik. A sátrakban egy-egy őr alszik együtt. A sátorépítés után kezdődik a tábor építése: kapu, étkezőpadok, asztalok, ... (Néha kevésbé szükséges – de hasznos – dolgok is épülnek, mint például őrtorony.) A cserkészek feladatai közé tartozik a környezet védelme is, ezért az építéshez nem használható szög, csak kötél. A táborba különféle vendégeket hívunk: botanikus, aki a környék növényvilágát

mutatja be, madarászt, aki a madarokról mesél érdekességeket, erdészt, aki a környék állatvilágát is ismeri. Esténként tábortűz mellett éneklés, játék a program. A táborok célja egyrészt az ország különböző részeinek megismerése, másrészt a cserkészek testi-lelki fejlődése.

A csapatunk az újjáalakulás kezdeti lendülete után már nem a legdinamikusabban gyarapodó csoport: a szülőket ugyanis gyakran riasztják a táborozás és erdőjárás részben képzelt és erősen túlzott veszélyei, a gyerekek pedig nehezen vállalkoznak az eleve követelményeket támasztó és kitartást kívánó munkára.

Mégis állítom, hogy a csapat gyerekeknek és vezetőknek egyaránt feleldhetetlen, csodálatos élmény. A közös erkölcsi alapokon álló gyerekeknek és fiataloknak igazán tartalmas elfoglaltság, amely hosszú évekre látja el őket útravalóval.

Horváth Adél és Ádám

Követke

Előzmény:

Tiszavasváriban évekkal ezelőtt az ifjúsági munka jól indult. Egy visszakapott épületben – a református egyház támogatásával – dolgoztunk, szerveztünk, igyekeztünk jó körülményeket biztosítani magunknak. Persze ez kevés, ehhez kell az ember is. Tény és való, a 33 fővel megalakult és másfél évig nagyon jól működő ifi – belső problémák miatt – elhalt. Igen kevesen maradtunk. Nem volt könnyű. Elég sok megpróbáltatás érte az ifinket: szétesés fenyegetett, nem volt túl jó a kapcsolatunk a lelkésszel éveken át, emberek mentek el ok nélkül, aztán meghalt egy lány is. Ez okozta a legnagyobb és legtovább tartó lelki problémákat. Két évbe telt, mire felocsúdtunk, s rájöttünk, ez így nem jó. Nincs értelme! Valamit csinálni, tenni kell!

Ekkor gondoltunk arra, hogy beindítjuk a gyermekmunkát, s megnyitottuk „kapuinkat” a kicsik felé. Többet szerettünk volna adni, mint egy szakör az iskolában. Mert hát nagyon fontos, hogy fejlődjön a gyermek képessége, okosodjon, ügyes és edzett legyen, de a lelki épülésükre is oda kell figyelni. Sőt arra kell csak igazán!

A Követke nevet adtuk ennek a nyitáshoz. Eredetileg csak az alsós hittanosoknak indítottuk, de már az első

foglalkozáson 30 gyermek volt, s azóta – örömről – a létszám növekedett, már 6. osztályosok is vannak, sőt büszkélkedhetünk óvodás korú „követkészekkel” is. A Követke 1996 novemberétől működik a művelődési ház egyik, külön erre a célra kapott termében. Havonta egy alkalommal találkozunk, ahol igyekszünk lehetőséget adni kreativitásuk fejlesztésére, s arra, hogy gondolataikat, gondolataikat megoszthassák. A programok célja az, hogy jobban megismerjék a gyerekek a Bibliát, halljanak Krisztusról, s hogy a későbbiekben jól döntsenek majd. Minden alkalom egy-egy bibliai történetre épül, ez a központi üzenete a foglalkozásoknak. Különböző kézműves vagy más programok vannak, amelyek természetesen kapcsolódnak a történethez (bábkészítés, diavetítés, tojásfestés, tánc stb.).

Nem szeretnénk, ha a gyerekek a későbbiekben csak templombajárók lennének, azt szeretnénk, hogy hittel élők legyenek, hogy közösségekbe, gyülekezetbe tartozzanak, s reméljük, ők lesznek a jövő KIE-sei!

Jelen:

Augusztus elejére tábor szervezünk a gyerekeknek. Nagyon meglepett minket, hogy a tervezett 30 helyre 45 gyerek jelentkezett. Sajnos, a szűk anyagi

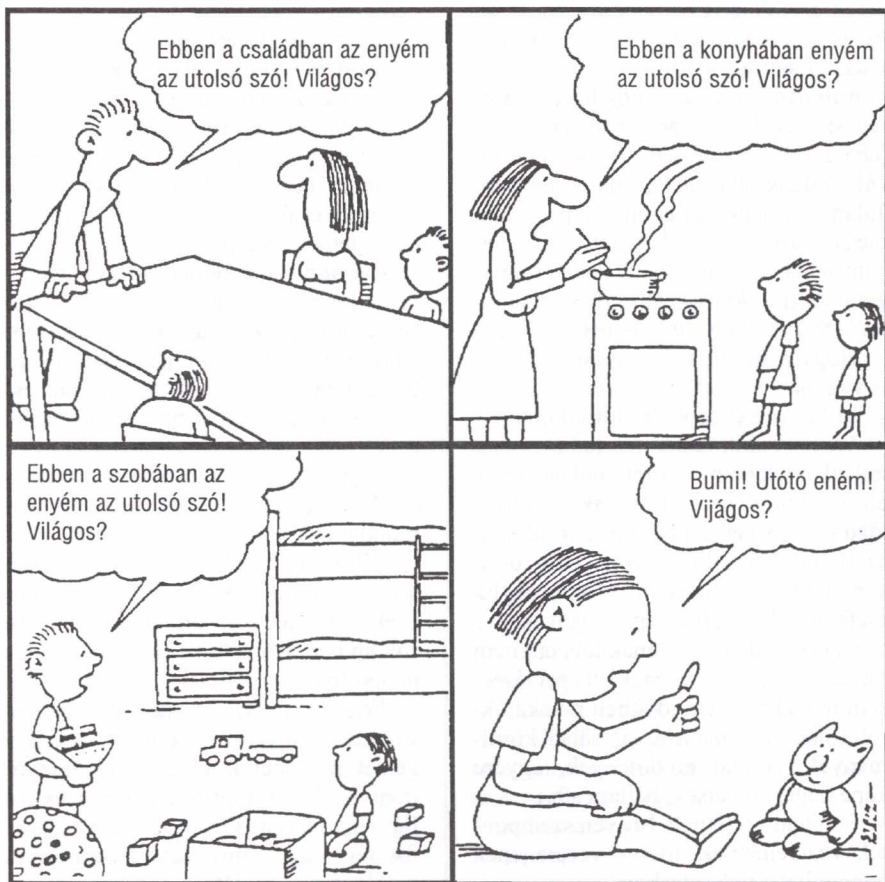
keretek miatt néhány jelentkezőnek nemet kellett mondanunk.

Meg kell említenem, nemcsak a lelkes gyerekeket és a lelkes KIE-s csapatot, hanem a maximális segítséget nyújtó és mindenben támogató szülőket is, akik tele vannak lelkesedéssel és segítőkészséggel. Ez a jó viszony nagyon fontos! Szeretném azt is el-

mondani, hogy a lelkészünk és a gyülekezet is támogatásáról biztosított bennünket: az egyik napra biztosítják az étkezést.

Jelenleg minden szép és jó. S a folytatás? Tervek mindig vannak és lesznek. De az már egy KÖVETKEZŐ fejezet.

Gábor Andrea

„Hát én immár mit válasszak...”

Akik ezt a címet elolvassák, rögtön eszükbe juthat: talán a cikk írója eltévesztette az idézetet, hiszen a népdalban a „kit” szó szerepel, nem is véletlenül, hiszen a társkeresés nagy dilemmájáról van szó. A cím mégsem tévedés, ugyanis a társkeresés (múltkori „nagy” kérdésünk) mellett, alatt, fölött az ifjúkor másik, sokaknak nagy fejtörést okozó eldönténivalója így fogalmazódik meg: mi is lesz belőlem? S amire könnyen válaszolhatunk óvodás és kisiskolás korunkban (pilóta, mozdonyvezető, régész, tűzoltó, katona, vadakat terelő juhász...) arra éppen olyan nehezen válaszolunk 18 éves korunk környékén. Talán közelebb juthatunk a probléma megválaszolásához, ha előtte már néhány fontos kérdést tisztáztam önmagamban (pl.: ki vagyok én? talentumaim? stb.). A döntés mégis nehéz marad.

Hogyan derülhet hát mégis ki, mire is vagyok alkalmas?

Itt két véglet szokott előfordulni:

Vannak, akik nagyon is tudják, hogy mik akarnak lenni, s töretlenül haladnak előre, majd megvalósítják álmukat tűzön-vízen keresztül. Bár előfordulhat azért, hogy valaki a tűzön átjut, de a víznél már kénytelen megtorpanni. Ez esetben túlbecsülték képességeiket.

Mások (talán ők vannak többen) nem tudnak dönteni, nincsenek elképzeléseik sem magukról, se a jövőbeli munkájukról. Ennek sok oka lehet. (Családi körülmények, iskolai eredmények, egyéni képességek, tehetség, hajlam stb.)

Segíteni szeretnék. Milyen szempontok vezérelhetnek, illetve vezéreljenek bennünket a választásban?

Anyagi megfontolások. A jól kereső szakmák keresettek! Ez sokaknak fontos lehet, hiszen a magyarázat egyszerű: el kell, hogy tartsam a családom! Vigyázzunk! Egy keresztyén embert ne csupán a pénz motiváljon!

Népszerű pályák is vannak, amelyek jól beillenek egy-egy évtized divatáramlatába. Nemcsak olyanok, amelyek népszerűséggel járnak, hanem amelyekben ma „jó kilátások” szerepelnek. Sokakat befolyásolhat ez, de legtöbbször mindez ideigvaló, elmúló...

Amihez értek – ezt választani logikus és egyszerű is. De bele lehet esni abba a hibába, hogy valaki kényelemből választja csak azt, amihez ért, erőfeszítésre nem hajlandó.

A Bibliából szeretnék sokan kiolvasni: milyen utat mutat Isten, de kevésbé figyelnek igazán az Ő vezetésére. Hiszen elég sok halász, pénzváltó, pásztor lenne így ma is, s nem volna postás, számítógépes szakember, gépkocsivezető...

Vannak persze bibliai szempontok, és mondanivalómnak lényege ez: mit mond az Úr, mire kell figyelnünk.

Álljon előttünk most négy olyan segítő szó, melyekről a Biblia sokat ír, ezek a szavak sok történetet átszönek, sok ember életének meghatározó fogalmi voltak.

Felelősség. Olyan pályát érdemes választani, melyben látom a felelősséget az emberek, Isten és a szakmám iránt is. Ezért fontos Isten vezetésére figyelni, mert ha Ő vezet, akkor azt is el fogom látni, amit úgy érzem, nem tudok. Ha nem látom a felelősségem,

akkor veszélyeztetni fogok másokat, vagy elherdálom a rámbízottakat. A jó sáfárról azt írja a Biblia: „... kiadja ne-
kik élelmüket idejében”. Aki el tud szá-
molni magának és Istennek a rábízot-
takkal. Amire készülök, arra felelősség-
gel tudok-e már most is gondolni? Úgy
tanulok-e, ahogyan azt a szakma meg-
követeli? Eljárok-e az előadásokra, fel-
készülök-e a vizsgákra, vagy magyará-
zatokat gyártok védelmemre. Tehát:
felelősség!

Szolgálat. Ha feladatomban az Istentől
jön, akkor azt szolgálatként fogom fel.
A reformátori teológiában a munka
istentisztelet. Nemcsak egy vállalatnak,
egy tantestületnek, egy kollektívának
tartozom elszámolással, hanem Isten
felé is. Naponta a munkahelyemen „is-
tentiszteletet” mutatok be azzal, hogy
becsületesen dolgozom, hogy munka-
társaimmal békességre törekszem, hogy
nem pletykálok a másikról a háta
mögött, hogy naponta megköszönöm
Istennek, hogy dolgozhatok. Nem úgy
ébredek, hogy már megint dolgozni
kell, hiszen Isten előtt ezt nem teszem,
ha neki szolgálom. S amit kapok, fel-
tudom ajánlani Istennek, akár rendsze-
resen is, a tizedét...

Szeretet. Nagyon fontos, hogy amit
választok, azt igen-igen szeressem.
Talán furcsa, de minden munkához
elengedhetetlen annak a tárgynak,
eszköznek a szeretete, amin és amivel
dolgozom. Ha valamit szeretek, akkor
azt nem teszem tönkre, hanem védem,
megbecsülöm. Diákok mondják tapaszt-
alatból, egy-egy tanáron is látszik az,
hogy szereti-e a tárgyát (sőt: munká-
ja alanyait, a diákokat) és szívvel-lélek-
kel szeretné továbbadni tudását (szere-
tetét), vagy csak megtartja az órát.
A mérleg egyik oldalán mindig ott lehet
a szeretet. Már jó előre fel kell tenni a

kérdést: szeretem-e a választott mun-
kám? Pál apostolból áradt az evan-
gélium, mert nagyon szerette hirdetni.
Pedig rengeteget kellett vitatkoznia,
gúnyt és megaláztatást szenvednie az
Ur útja miatt... De ő azt mondta: az éle-
tem sem drága...

Öröm, boldogság. Az ötvenes évek
tervezgatókodásáról szóló híradókban
sokszor lehetett átszellemült, örömmel
arató, ásó, kapáló, építkező embereket
látni. Megmosolyogjuk ma ezeket a
képeket, hiszen ma már tudjuk a sok
mosoly hátterét is, a szenvedéseket, a
lesöpört padlásokat, az ideológiai
öldöklő harcot. Azonban ezeknek az
embereknek a lelkesedése, buzgalma
igaz volt, hitték, hogy új világot épí-
tenek! Ma úgy látjuk és érezzük is,
hogy hiányzik ez a fajta hazát építő,
nagy lendület. Hiányzik a munka örö-
mének, az alkotás szépségének a felfe-
dezése.

Tudok-e örömmel gondolni arra, amit
csinálni fogok?

A tanár tud-e örömmel gondolni arra,
hogy holnap taníthat?

A földműves örül-e az izzadság által
megtermelt kenyérnek?

A diák örül-e egy biztonsággal elmon-
dott feleletnek?

A könyvkötő egy szépen bekötött
könyvnek?

A postás, hogy mindenki megkapta
levelét...?

Az evangélista, hogy ma is hallhatták
néhányan a jó hírt?

Mit válassz tehát?

Amit felelősséggel tudsz hordozni,
amit Istennek való szolgáltnak is látsz,
amit szeretsz csinálni,
s amiben örömet leled!

Ilyen egyszerű!

Bölcsföldi András

Molnos Ferenc

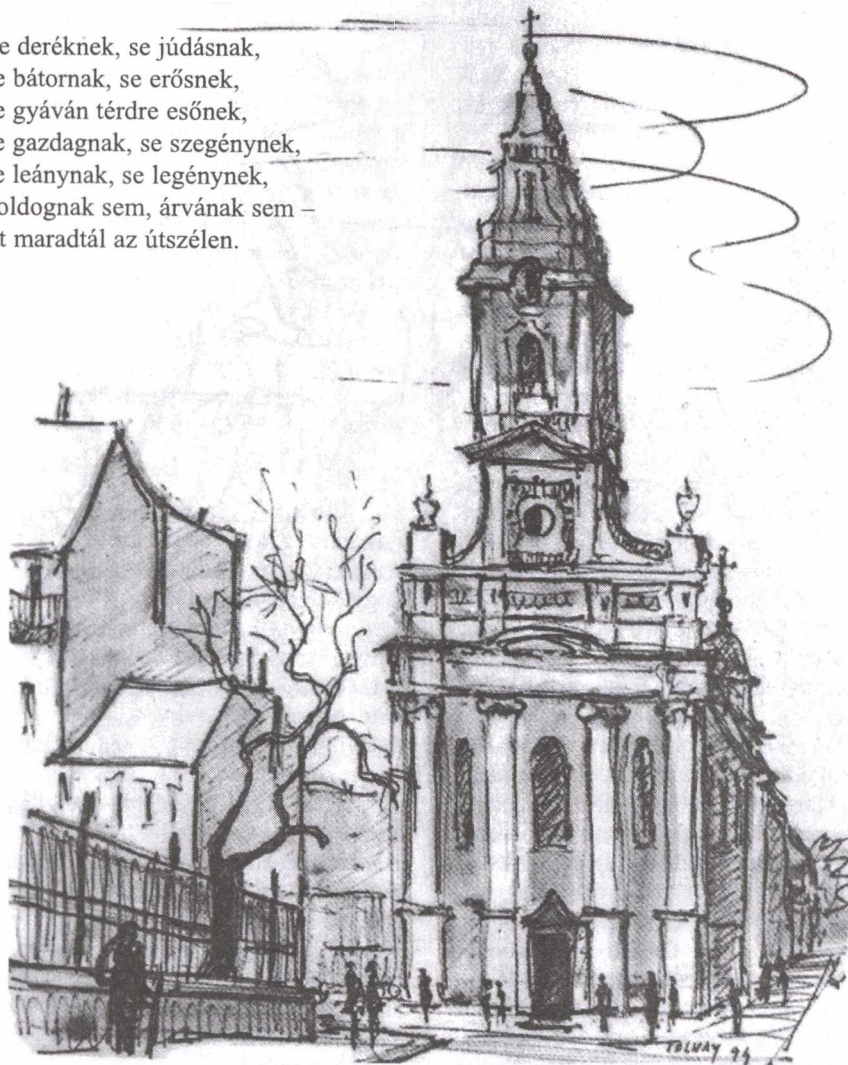
Biztatgatva csalogató

Gyámoltalan, árva bánat,
látod, nem kellettél másnak!

Se deréknek, se júdásnak,
se bátornak, se erősnek,
se gyáván térdre esőnek,
se gazdagnak, se szegénynek,
se leánynak, se legénynek,
boldognak sem, árvának sem –
Itt maradtál az útszélen.

Gyere, pajtás, befogadlak,
s addig, addig vigasztallak,
komor orcád míg felderül –

(És legalább én sem leszek
már ezután csak egyedül...)

Tolnay Tibor rajza

Dsida Jenő

Az utolsó Miatyánk

Parányi pirula.
Itt a lámpaoltás.
Miatyánk ki vagy a mennyekben!
Megint egy sikoltás.

Aludni, aludni,
csend, nyugalom, béke.
Szenteltessék meg a Te neved!
Lesz-e ennek vége?

Magas bácsi sóhajt,
aki meghal, jól jár.
Jöjjön el a Te országod!
Hat az altató már.

Csillagok villognak.
Hunyorogva int egy.
Legyen meg a Te akaratod!
Nekem minden mindegy.

F. de A. Villegas

Gyónás a parancsolatok megtartásáról

Szeretem, atyám, a felebarátot,
s veszek bár, e parancsról veszek mintát.
Más feleségét nem kívánom, – inkább
kit én szeretek, azt kívánják mások.

Pénzt magamtól lopok, ha ez lopás. Sok
ünnepünk tartom buzgón, bár bilincs vág.
Papot tisztellek, nem illethet így vád,
s nem büntetnek majd bennem kapzsiságot.

Hamis tanúság? Nem, nem, sose volt az
szokásom; néma nyelvem mit se mond el,
s még koronás főt átkoznom is borzaszt.

Így üdvözülök? Ez bajomra gyógyszer?
S ha nincs bűnöm, ami alól feloldhass,
Fray Gil, akkor kétségeimből oldj fel!

Fordította: András László

Garajszki József munkája

Alister McGrath: HÍD

Új utak az apologetikában

(A HARMAT kiadó újdonsága)

Ugyan ki vesz ma a kezébe egy vaskos könyvet az apologetikáról, ami magyarul annyit tesz: hitvédelem? Kell-e egyáltalán védeni, úgymond, a keresztény hitet? Sokan azt a szélsőséges álláspontot képviselik, hogy mivel hitünk „bolondság” a világi bölcsesség szemében, ezért bármiféle védelem, érvelés felesleges. Egy könyvajánlat nem arra való, hogy ezt a nehéz és összetett kérdést taglalja, de hisz részben erről szól maga a könyv. Nem csak teológusok, evangélizátorok és lelkészek forgathatják haszonnal, hanem bárki, akinek szívügye az evangélium, és aki éppen ezért lépten-nyomon azzal küszködik, hogy kortársaival beszélgetve hogyan törhet át a tipikus előítéletek falain, mit tehet és mit mondhat annak érdekében, hogy a keresztény hit halló fülekre találjon.

Alister McGrath, az egyik legelismertebb angliai protestáns teológus szerint a hitvédelem korántsem meddő, intellektuális vitatkozás, hanem sokkal több annál: „célja, hogy olyan intellektuális és alkotó légkört teremtsen, amelyben a hit a maga teljességében és gazdagságában megszülethet és növekedhet”. A klasszikus apologetika a kereszténységet eszmék sorozatának tekintette, s ahol az értelem akadályokba ütközött, azokat okosan felsorakoztatott érvekkel közömbösíthetőkné, sőt, talán még legyőzhetőkné is vélte. Ezt nevezi a szerző „a problémára

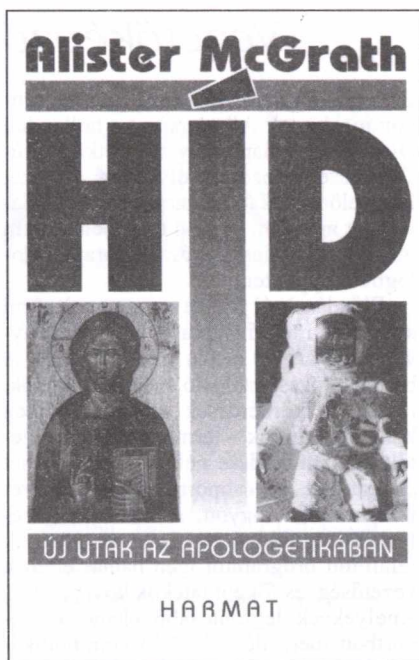
összpontosító hitvédelem tudományának”. Elismeri ugyan ennek a megközelítésnek az érdemeit, de hangsúlyozza, hogy épp olyan fontos, vagy körünkben még sokkal fontosabb „az ember helyzetéből kiinduló megközelítés”: azaz meg kell ismernünk az evangélium hallgatóságát, fontos figyelniük beszélgetőpartnerünkre és felfedezni, melyek azok a – gyakran nem intellektuális – tényezők, amelyek egy embert meggátolnak a kereszténység elfogadásában.

„A hitvédőnek az a dolga – írja a szerző –, hogy a modern világban megteremtse a kapcsolódási pontokat a valóságos emberi életkehez. Ilyen kapcsolat nélkül az elméletek elméletek maradnak, az elvont eszmék a levegőben lebegnek, ahelyett hogy beágyazódna az élet valóságába. De a keresztény hitvédelem története elárulja, hogy e kapcsolatok megteremthetők, az egyház története pedig megmutatja, hogy meg kell őket teremteni. Egy szó mint száz, a hitvédelem célja nem a viták, hanem az emberek megnyerése. ... A kreativitás nélkülözhetetlen – feltéve, ha nem akarjuk kézikönyvek poros lapjaira száműzni a hitvédelmet, ahol nemigen történhet vele egyéb, mint hogy vallásfilozófusok vizsgálódásokat készítsenek belőle. A hitvédelem ugyanis gyakorlati tudomány; akadémiai források táplálják, mégis a cselekvés valóságos világa felé fordul.”

A kezünkben tartott mű képes volt felnövekedni a bevezetésében keltett várakozásokhoz (abból idéztük a fenti sorokat). Alister McGrath bőségesen kiaknázza a nyugati kereszténységben felhalmozódott apologetikai tudást és tapasztalatot, szabadon hivatkozva az egyháztörténelem nagyjainak írásaira. Könyvéből semmi nem marad ki, amit ma a hitvédelemről tudnunk kell. A teológiai alapvetést követően részletesen tárgyalja a hit útjában álló akadályokat (például: intellektuális akadályok; történelmi előítéletek; téves elképzelések a kereszténység természetéről; korábbi elkötelezettség más hitrendszernek; az identitás feladásának problémája stb.); rámutat a napjaink uralkodó világnézeteinek gyengeségeire és lehetőségeire (ilyen a felvilágosult racionalizmus, a marxizmus, a tudományos materializmus, a feminizmus, a posztmodern és a New Age); végül hasznos eligazítást nyújt nem elhanyagolható módszertani kérdésekben is (hitvédelem mint párbeszéd; hitvédelem mint ige hirdetés; a képzelet megmozgatása; hitvédelem és irodalmi formák; a kultúra bevonása; válaszadás a különböző kérdésekre).

Tehát mint címe is mutatja, a Híd című könyv a hídépítőknél szól: akik elszánták magukat arra, hogy korunk világa és a keresztény hit között hidakat építsenek, mégpedig csakis elmélyült és igényes munkával.

A HARMAT kiadó célja, hogy az egyetemes, bibliai szellemű hagyományra és a reformáció örökségére támaszkodva kiadványaiban szélsőségektől mentes gondolkodásmódot szólaltasson meg. Kiadványainkat keresztény vezetőknél, a diákságnak,

értelmiségieknek, és a különböző élethelyzetekben eligazítást keresőknek szánjuk.

Több mint ötven könyvünk kapható, sokféle témában, sokféle olvasónak szánva. Kínálatunk az alábbi területeket öleli fel: teológia, azon belül bibliaismeret és -értelmezés (A Biblia Ma című biblia magyarázó sorozatunknak hat kötete jelent meg eddig); evangélikáció; hitépítés; emberi kapcsolatok (házasság, gyermeknevelés, önismeret); életrajz és keresztény örökségünk (keresztény klasszikusok írásai).

Részletes tájékoztatás eddig megjelent könyveinkről, illetve maguk a könyvek megrendelhetők telefonon, illetve postán: 1447 Budapest, Pf. 521. Tel.: 165-1353.

Tóth Sára

Vezetőképző – már megint?

Ez a gondolat villant át az agyamon, mikor meghívtak Albertirsára, a hollandiai Olde Vechte alapítvány nemzetközi ifjúsági vezetőképző tanfolyamára. Juj, két hétig előadásokat hallgatni? Tudnak valami újat mondani? Végül mégis elszántam magam, és valami egészen váratlan dologba csöppentem.

Előadásokról persze szó sem volt. Ami az elméleti tudnivalókat illeti, a tankönyvet mindjárt az elején kézbe kaptuk. A bemutatkozást szolgáló szokásos játékok, rajzok és körkérdések után máris meg kellett alkotnunk – természetesen a vezetők közreműködése nélkül – az első hét programját. A csoport inkább konkrét információra vágyott, módszerekre, melyeket magunkkal vihetünk. Az általunk felállított programtól igen hamar eltért a vezetőség, és főként játékok következtek, amelyeknek legfontosabb eleme a csoportban megvalósuló (???) kommunikáció és kooperáció volt. A játékok végén mindig összeültünk megbeszélni, hogyan működöttünk mint csoport, ki hogyan érezte magát. (Az elején kibíráhatatlannak és fölöslegesnek éreztem ezeket a beszélgetéseket: hol elaludtam, hol rám jött a fejfájás. Aztán belejöttem.) Hamar rá kellett jönnünk, hogy az épp aktuális feladatnál mindig fontosabb az, hogy tudunk-e együttműködni, mindenkit bevonni és motiválni, vezetőként működni. Ezen a tanfolyamon épp az került előtérbe, amit máskor a program miatt átlépünk, vagy éppen elnyomni igyekszünk: sok-sok beszélgetés a csoportban átélt élményeinkről, érzéseinkről, visszajelzések egymás felé. Volt idő arra, hogy felszínre kerüljenek a konfliktusok, s olyan légkör alakult ki, melyben negatív véleményünket is kifejezhettük. A mindenáron fenntartott harmóniánál fontosabbá vált az őszinte visszajelzések lehetősége. A vezetők amellett, hogy teljes mértékben részt vettek a csoport életének minden eseményében, sok-sok személyes beszélgetés

során is segítséget adtak önismeretünk fejlesztéséhez, értékeink felismeréséhez. Fontos tapasztalat, hogy ők éppúgy igényelték visszajelzéseinket, támogatásunkat, mint a csoport bármelyik tagja. Saját vezetői stílusunkról is képet alkothattunk a többiek véleménye és a videófelvételek alapján. Természetes, hogy minél bizonytalanabb valaki, annál merevebben érvelnyesíti saját stílusát. Nagy előny, ha ismerjük ennek előnyeit és gyenge pontjait, és szükség esetén tudatosan alkalmazunk más vezetői módszert.

Csoportdinamikáról kevés szó esett. A játékok, a tábor egész folyamata során saját bőrünkön éreztük egy alakuló csoport belső történéseit, az együttműködés fejlődését. Nem volt törvényszerű, hogy mindnyájan jól érezzük magunkat eközben. Voltak, akik kiváltak a csoportból, mert nem tudtak azonosulni a tanfolyam munkamódszerével, azzal, hogy a saját érzéseinkről kell beszélnünk. Nehéz volt megszokni, hogy a vezetők a lehető legritkábban adtak konkrét utasításokat arról, hogy éppen mi következzen. Saját életünk megszervezése, a program egyes részleteitől a takarításig, a csoport felelőssége volt. Ez a vezetési stílus is gondolkodásra, régi beidegződések átértékelésére készítette. Közben pergett a program, gyakoroltuk a pályázatírást, fogalmat alkottunk a non-profit szervezetek marketingjéről, játszottunk szimulációs játékokat a pénzzel, bekötött szemmel párt kerestünk, tartottuk egymást a kötélén egyensúlyozva... Mindannyian másképp éltük át ezt a két hetet. Senkinek sem egyszerű szembesülnie saját magával. Néha egyenesen sokkterápiának tűnt, ami történt. Gyakran éreztem, hogy tompítanom kell a vélemények élét. Egyvalamiben azonban egyszer sem rendült meg a bizalmam, és ez adta meg a tábor alaphangját: négy vezetőnk felénk sugárzó, hordozó, bátor és türelmes szeretete.

Martonné Szalóky Eszter

DERŰ

„Aki hisz, az derűs, és derűje Istentől származik,“
(XXIII. János pápa)

Abszolút korszerű:

– Mi az abszolút korszerű?

– Ha a számítógép pszichiáterhez fordul, mert nem érti meg a programozója...

– Hány nap alatt teremtette a világot Isten, Gyurika?

– Hat nap alatt, mert akkor még nem volt bevezetve az ötnapos munkahét.

A hittanórán a teremtéstörténettel foglalkoznak a gyerekek. Átismétlik, mit teremtett Isten a hét egyes napjain.

– És mit teremtett a Jóisten a hetedik napon? – kérdezi a hitoktató.

– Templomba ment! – hangzik a gyors válasz.

– Mi történt Lót feleségével, mikor hátranézett?

– Sóbálvánnyá változott.

– És mi történt Lóttal?

– Másik feleség után nézett.

A farmer fegyverrel a kezében megy az erdőbe. Találkozik a lelkésszel, aki megkérdi:

– Barátom, miért van nálad fegyver?

– Hátha találkozom egy indiánnal.

– Ej, ej, hiszen te kálvinista vagy, és tudnod kell, hogy úgysem halhatsz meg, mielőtt el nem jött az idő!

– Azt is tudom.

– Akkor mégis miért van nálad fegyver?

– Mert hátha egy olyan indiánnal találkozom, akinek már eljött az ideje.

– „Éheztem és ennem adatok, szomjaztam és innom adatok, jövevény voltam és befogadtatok, mezíten voltam és felruháztatok...” Na, gyerekek, ki tudná folytatni a sort saját életéből vett példákkal?

– Kócos voltam és fésűt adatok...

Forintos akciók

– avagy pénzszerzési ötletek Svájcból –

Eddig sem volt könnyű, s ezután talán még nehezebb lesz anyagi támogatást szerezni az ifjúsági munkához.

A nyugat-európai KIE-k eddig rengeteget segítettek az újrainduló kelet-európai egyesületeknek, ám az ő lehetőségeik is szűkülnek. Például itt Svájcban (a szerző a cikk írásakor ott dolgozott KIE-önkéntesként. A szerk.) mindennap tele van az újság a recesszióval és a munkanélküliséggel foglalkozó cikkekkal. Ott az 5,5%-os munkanélküliség már-már nemzeti „katasztrófa”. A hogyan tovább?-ra nehéz választ adni.

Biztosan nem véletlen, hogy az itteni KIE-info egy korábbi száma is e témával foglalkozik. A cikk címe: Money Making. Az újságot fellapozva egy érdekes cikkre bukkantam: 24 különböző ötletet írnak le arról, hogy hogyan lehet pénzt szerezni a KIE-munkához. Fordítási gyakorlatnak sem volt rossz, de hátha sikerül ötletet adni valamelyik csoportnak. Azt mindenképpen előre kell bocsátani, hogy – szerintem – nem mindegyik ötlet valószínűleg meg Magyarországon, ám nem akartam ezeket sem kihagyni, hiszen lehet hogy pont ezek indítják el mások fantáziáját.

Az olvasáshoz nem jó szórakozást, hanem inkább az új ötletekre való kellő nyitottságot kívánok. A kipróbáláshoz pedig sok bátorságot és sikert!

Antal Ferenc (Fecó)

Az ötleteket próbáltam kicsit „magyarosítani”. Az árusításhoz gyülekezeti keretet ajánlok, illetve adományt, támogatást kérjétek „cserébe”. A hagyományos árusításhoz engedély, adózás stb. is tartozik!

A szerk.

Tízforintos-gyűjtés

Az akció ideje alatt a résztvevők a hozzájuk kerülő 10 Ft-osokat nem költik el, hanem külön gyűjtik. (Ki lehet próbálni 5, 20 vagy 50 Ft-ossal is.)

Ráfordítás:

Időben: csekély

Pénzben: a résztvevők számától, anyagi helyzetétől és az akció hosszától függ

Személyekben: tetszőleges

Nyereség:

Pénzben: a résztvevők befizetése szerint...

Egyébben: újra és újra a KIE-t juttatja a résztvevők eszébe

Megjegyzés: Egyszerű, könnyű akció.

Istentiszteleti szolgálat

A csoport vagy egyesület szolgál az istentiszteleten. Az istentiszteleti adakozást a csoport saját céljára kéri.

Ráfordítás:

Időben: a programtól függ, viszonylag kevés

Pénzben: a semmitől a kevésig

Személyekben: a programtól függ

Nyereség:

Pénzben: a hívek adakozó kedvétől függ a perselypénz nagysága

Egyébben: ideális esetben a KIE a gyülekezet partnere; egy ilyen alkalom hozzájárulhat a kapcsolat erősödéséhez

Rendszeres hírek

Az egyesület újságja rendszeresen tudósít azokról a tevékenységekről és témákról, amelyekkel a csoport, egyesület foglalkozik.

Ráfordítás:

Időben: közepes; rendszeres

Pénzben: a sokszorosítási technikától függ

Személyekben: szükség van néhány szerkesztőre, cikkíróra, fotósra, ...

Nyereség:

Pénzben: inkább kevés, még ha befizetési csekket mellékelünk is

Egyébben: erősíti az összetartozást, ápolja a kapcsolatot az érdeklődőkkel

Gyertyakészítés

Egy csoport vagy néhány tagja gyertyákat készít. Egy vagy több alkalmat is lehet szervezni.

Ráfordítás:

Időben: sok, főleg, ha az alkalom gyerekek előtt is nyitott

Pénzben: kevés (a gyertyakészítéshez szükséges anyagok listáját egy – a témában jártas személytől kérdezzétek meg!)

Személyekben: sok (mindenképpen legyen jelen a gyertyakészítésben jártas személy!)

Nyereség:

Pénzben: magas

Egyébben: a családi, bensőséges légkörben kellemes beszélgetések alakulhatnak ki

Megjegyzés: ha folyamatosan csináljuk, akkor eléggé „fényűző” akció, nagy megterhelést jelent a vezető(k)nek

Naptár

Egy csoport saját kalendáriumot árul, melyben a tevékenységeit bemutató vagy más képek lehetnek.

Ráfordítás:

Időben: a kialakítástól, ill. a rendelkezésre álló technikai felszereltségtől függ

Pénzben: az általunk összeragasztott és összetűzött naptártól a nyomdai kiadásig minden lehetséges

Személyekben: egy kis csoporttól akár egy vállalkozás megbízásáig

Nyereség:

Pénzben : közepes

Egyébben: állandó kapcsolat a vásárlókkal, hisz elvileg naponta ránéznek majd.

Ádventi koszorú

Ma szinte minden családban van karácsony előtt adventi koszorú. Házilag,

egyszerűen is lehet nagyon mutatósakat készíteni.

Ráfordítás:

Időben: előre tervezhető (az előkészítéshez, illetve elpakoláshoz szükséges időt se felejtjük el)

Pénzben: kevés (sok díszítő elem található a természetben: fenyőág, moha, toboz, fagyöngy, virágok megszártva, kavics stb.)

Személyekben: egy csoport

Nyereség:

Pénzben: közepes

Egyébben: a közös alkotás öröme, beszélgetések

Kártyácska

Egy csoport karácsonyi, születésnap, igés vagy egyéb kártyákat készít, majd árusítja.

Ráfordítás:

Időben: a lehetőségektől és igényességtől függ, inkább sok

Pénzben: kevés

Személyekben: nyomdai megrendelés esetén kevés, saját készítésnél sok

Nyereség:

Pénzben: kevés

Egyébben: a „készítőknak” is sok örömteli percet szerezhet

Telefonakció

Valaki leül a telefonhoz, és felhívja a megfelelő személyeket.

Ráfordítás:

Időben: kevés

Pénzben: a telefonszámla...

Személyekben: kell egy ember, aki

– bátor

– ismeri a problémát

– megvannak a megfelelő kapcsolatai

– az ügyben sziklaszilárd meggyőződésű

– megtalálja a megfelelő hangvételt

Nyereség:

Pénzben: magas.

Folytatjuk!

A Valóság lenyomatai

Egy olyan „játékot” ajánlok, amely különösebb kézügyesség nélkül, gyerekek bevonásával is játszható, az eredmény pedig egy közös alkotás emlékeként megmaradó falikép.

Gipszre és agyagra van szükség, meg egy kis darab fonálra. Nem fontos az sem, hogy az agyag nagyon jó minőségű legyen. Kiválóan megteszi, amit folyóparton vagy más agyaglelőhelyen találtok, kellőképpen meggyúrva persze.

Terítsetek szét az asztalon újságpapírokat. Ez akkor fontos különösen, ha többen dolgoztok együtt vagy gyerekek is vannak köztetek, így később sokkal egyszerűbb lesz a rendcsinálás, takarítás.

Készítsetek az agyagból egy lapot, kb. 2–4 cm vastagságút. (Készíthettek egy nagyobbat, de tetszés szerint több kicsit is.) Sodrófával vagy seprűnyéllel hengereljétek simára a felületét, vágjátok egy éles késsel egyenesre az oldalát. Természetesen nemcsak négyzet vagy téglalap alakú lehet a faliképetek, hanem akár kör vagy ovális, de törekedjétek arra, hogy minél egyenletesebb, szabályosabb legyen a széle.

Most pedig kezdődjön a játék! Keressetek, gyűjtsetek olyan tárgyakat, amelyekről úgy gondoljátok, hogy a felületük érdekes, érdemes lenyomatot készíteni róluk. Néhány ötlet: falevelek, termések, héjak, mindennapi hasz-

nálati tárgyak, szerszámok (olló, ceruza, fogók), szögek, csipkemaradékok, erőteljes szövésű anyagok, kagylók, csigák, faágak. A gyerekek különösen élvezik agyagba belenyomni a kezüket, sőt, ha épp arrafelé járnak, kedvenc háziállataink mancslenyomatát is rögzíthetjük. (Figyelem! Állatvédelmi törvény készül, úgyhogy csak érzéssel...)

Ezekből a nyomatokból alkossatok egy kompozíciót, s ha ez kész, következhet a feladat harci része: a gipszöntés.

Kb. 4 cm magas, 1 cm vastag, minél szabályosabb agyaglapokból készítsetek keretet a lenyomatokból álló kompozíció köré, gondosan ügyelve, hogy mindenütt tökéletesen tapadjon a szegély, különösen az élek találkozásánál, mert bármilyen kis rést hagytok, a gipsz kifolyik rajta. A gipszeléshez olyan edényt használjatok, amelyből később könnyedén eltávolítható a gipsz, vagy amelyik már úgymint eldobásra ítéltetett: műanyag fagyaltdoboz, befőttesüveg. Gondolom, azt már nem is kell nagyon hangsúlyoznom, hogy a lefolyókba semennyi gipsz sem kerülhet, mert tönkretelheti!

Fontos alapszabály, hogy a vízbe szórjuk a gipszet, lehetőleg egyenletesen, kb. addig, míg szemmel láthatóan beissza a vizet. (Fordított esetben a gipsz „megdöglik”, rosszul köt, használhatatlan lesz.) Faággal, fapálcával

kavarjátok össze egyenletesre, és öntsétek bele az agyagvályúba. Mielőtt a gipsz megkötne, erősebb fonaldarabot nyomjatok bele úgy, hogy egy kis hurok álljon ki: ez lesz az akasztó. A gipsz szilárdulás, kötés közben felmelegszik.

Ha úgy látjátok, hogy már kellően megkeményedett, hámozzátok le róla a még puha agyagburkot, és végre szemetek elé tárul munkátok eredménye.

A gipsz dombormű nem lesz egészen fehér színű, hiszen az agyag megszínezi. Ha szeretnétek jobban kifehériteni, folyó víz alatt, puha ecsettel lemoshatjátok. Sajnos, így a finomabb domború felületek lekophatnak.

A különös, nem mindennapi hatás fokozásaképpen száradás után még be is festhetitek a domborművet temperával vagy akrilfestékkel.

Aklan Éva

Alkotótábor '93. Békéscsaba

Könyvajánlat

„Pénteken délben, 1714. július 20-án, Peru legszebbik hídja leszakadt, s öten, akik éppen átmenőben voltak, a mélységbe zuhantak.” – ezzel a mondattal kezdődik *Thornton Wilder Szent Lajos király hídja* c. kisregénye. Az esettel egyetlen ember foglalkozott tüzete-sebben: Juniper atya. Ő keresi a re-gényben a választ arra a nehéz kérdésre, ami önkéntelenül is feltődul ben-nünk ilyen balesetek kapcsán: miért éppen ez az öt ember? Mélyen bibliai válaszokat igényel ez a kérdés, hiszen szinte szó szerint hasonló esemény törté-nik Siloámban is, amire Jézus kérdez rá: „Vagy azt gondoljátok, hogy az a ti-zennyolc, akire rádőlt a torony Siloám-ban, és megölte őket, vétkesebb volt minden más embernél, aki Jeruzsálem-

ben lakik?” (Lk 13, 4 – olvasd tovább!) S Juniper atya „nyomozása” során fel-tárul ennek az öt embernek az élete, s számtalan kérdésen gondolkodhatunk el a könyv olvasása közben:

„Ha egyáltalán van tervszerűség a világmindenségben, ha van céltudatos-ság az ember életében, akkor ezt a lap-pangó titkot okvetlenül föl lehet deríte-ni e hirtelen derékba tört emberi életek mélyén. Vagy véletlenül élünk és vélet-lenül halunk meg, vagy pedig terv sze-rint élünk, és terv szerint halunk meg. És ebben a pillanatban Juniper atya eltökélte, hogy behatol az öt ember re-jtett életébe, aki éppen lezuhant, kipuha-tolja az okát, miért kellett elpusztul-niok.”

B. A.

Kánaáni–magyar szószedet (Folytatás a 31. oldalról)

Az áldással kapcsolatban szólni kell a pájáról, az átokról is. Kellemesebb lenne elhallgatni, de létezik, ezért tudnunk kell róla. A Biblia szól a kimondott szó hatalmáról, abban az össze-függésben, hogy ami elhangzik a földön, azt hallja a szellemi világ is, az angyalok, de a démonok is. Ez utóbbiak célja elválasztani az embert Istentől, ezért a birtokukba került infor-mációt felhasználják. Sokan csak legyintenek, de az átok működő valóság. Nem kell hisztérikusan rettegni tőle, de védekezni kell ellene. A védekezés egyetlen igazán hatásos módja az, ha Jézus Krisztus vére alatt (azaz védelmében) vagyok. Az átok visszaszáll az átkozóra (1Móz 12, 3), de ennek kinyilatkoztatása nem az ember dolga, sőt Jézus szava szerint nekünk áldanunk kell a minket átkozókat (Mt 5, 44 – Károli).

Nem szabad a keresztyének az önelátkozás bűnébe sem esnie. Sokszor hallani ilyet: „Nekem ez úgyse sikerül, buta, tehetségtelen, csúnya vagyok...” Ha ilyet mondasz, hidd el, lesz, aki kihasználja ellened. Fogadd meg a Continental Singers tavalyi turnéján elhangzott dal tanácsát: „Hogyha hitben élsz / tudd, hogy mit beszélsz, / mert a nyelv az tűz, / könnyen bajba űz, / És ha azt hiszed, hogy szent vagy, és hogy mindent jól csinálsz, / Akkor szelídíts meg nyelved, hidd el, jobban jársz!”

Végül hadd álljon itt néhány bibliai igehely az áldással és átokkal kapcsolatban.

Áldás: 1Móz 12, 3, Ézs 65, 16, Zsolt: 3, 9, Ef 1, 3, Jel 5, 12.

Átok: 1Móz 12, 3, Zsolt 109, 28, Gal 1, 8, Jak 3, 10, 2Pét 2, 14.

Szeretettel:

Kristóf
(Folyt. köv.)

CVJM Spiele '97 (KIE-Játékok '97)

Kassel (Németország), június 13–15.

Nagy megtiszteltetés ért, hogy külföldiként részt vehettem ezen a rendezvényen. A helyszín a kasseli központi stadion volt, itt egy hatalmas sportcsarnok, 3 nagy focipálya, kis patakkaal övezett szép rét, csónakázó és ehhez tartozó csodálatos szabadidőpark található.

A réten alakították ki a „sátorvárost”, itt állt 130 db 10–15 fős lakóház. Az étkeztetést néhány KIE csoport vállalta fel. Egy külön utcában voltak az étkezősátrak, ahol mindenki a maga ízlése szerint vehetett magának azt, amit akart.

A rendezvénynek az volt a célja, hogy a Németország egész területéről érkezett KIE csoportok összemérjék egymással képességeiket a különböző sportágakban. Hatalmas küzdelmek folytak a röp- és a kosárlabdapályákon. Voltak egyéni sportágak is, például: kenu, sárkányeregetés, szörfözés, tollas, görkorcsolyázás, biciklizés (mountain bike, BMX), ping-pong, gyephoki.

Lehetett érdekes és különleges sportokkal is találkozni:

INTERKROSS: kapsz egy hokiütő-szerűséget a kezedbe, aminek a végére egy műanyag háló van felszerelve, és egy teniszlabda nagyságú labdát kell

ezekkel az ütőkkel az ellenfél kapujába beütni.

KISTEN-KLETTERN (rekesz-mászás): az „építőt” kibiztosítják egy magas daruhoz, és föláll egy sörösláda tetejére. A segítője egyesével adogatja fel neki a sörösládákat, amiket az „építő” egymás tetejére rak. A cél az, hogy minél több sörösládát rakjon egymásra úgy, hogy az építmény ne dőljön el.

FRISBEE-GOLF: Van egy adott pálya, amin végig kell menni és mindig más nehézségi fokú ellenőrző pontokon kell a kijelölt célba beletalálni a frisbee-vel.

Szombat estére egy Spotumenta nevű programot szerveztek, ahol a játékok összes résztvevője (kb. 1500 fiatal) ott volt. Egy zsonglőrscapat tartotta az áhítatot Jónás történetéről, amit még kiegészített a közös éneklés, tánc, játék. Vasárnap délután volt a záróistentisztelet, amit a tó mellett a szabadidőparkban tartottunk. Emlékeül a szervezők frisbee-ket osztottak szét közöttünk, amire az istentiszteleti énekek voltak ráírva.

Nagyon jól megszervezett program volt, és én is nagyon jól éreztem magam ott. Kár lett volna kihagyni.

Györfy Regina

ÉNEKELJÜNK!

Székely asztali áldás

Szöveg: ismeretlen költő verse

Dallam: Berkesi Sándor

(Mt 6, 26)

1. Ki asz - talt te - rí - tesz az é - gi ma - dár - nak,
2. Gond - vi - se - lő A - tyánk, asz - ta - lod - tól kel - ve

Te - ríts asz - talt, te - ríts szegénynek s ár - vá - nak!
Szív - ből há - lát a - dunk ke - zünk össze - té - ve.

Nyújtsd ki, A - tyánk, nyújtsd ki jó - sá - gos ke - ze - det!
Áldd meg ezt a há - zat s en - nek a gaz - dá - ját!

Adj a kol - dus - nak is táp - lá - ló ke - nye - ret!
Fordítsd vissza né - ki a ven - dég - lá - tá - sát!

É - tel - ben, i - tal - ban le - gyen bő - ven ré - szünk,
Szánd meg a sze - gényt, a szen - ve - dőt s az ár - vát,

Gond - vi - se - lő A - tyánk, kö - nyö - rög - ve ké - rünk!
S a ben - ned bí - zók - nak vi - seld mindig gond - ját!

(Az 1. versszak étkezés előtt, a második étkezés után éneklendő.)

Hozd fel, Isten, azt a napot

Székely népdal

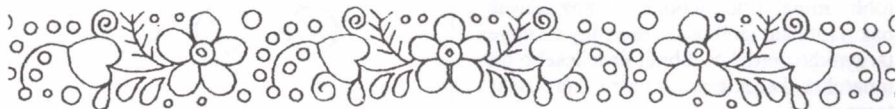

1. Hozd fel, Is-ten, azt a na-pot, Szá-rít-sa fel a har-ma-tot.

A har-ma-tot a me-zők-ről, A bá-na-tot a sí-ve-m-ről.

2. Annyi bánat a szívemen, Kétrét hajlott az egeken. Ha még egyet hajlott volna, Szívem kettéhasadt volna.	5. Sír a szemem, hull a könnyem, De igazán fáj a szívem. Feljött a nap, szépen ragyog, Búval kapott s avval hagyott.
3. Felsütött a nap sugára Minden ember ablakára. Jaj, istenem, mi az oka, Az enyimre nem süt soha.	6. Én elmegyek közületek, Isten maradjon veletek! Tőlem több panaszt nem hallasz, Kit hallottál, avval maradsz.
4. Sírok titkon, kit más nem lát, Sűrű könnyem éri egymást. Ver az Isten, ver, jól látom, Verjen is meg, azt kívánom.	7. Akkor jussak én eszedbe, Mikor kenyér a kezedbe. Akkor se jussak egyébről, Csak az igaz szeretetről!

Sziasztok! A mostani két játékkal részben ismerkedni lehet, részben az ismerkedés feszültségét lehet oldani. Mindkét játék során jókat lehet szórakozni, és közben – észrevétlenül egy kicsit (jobban) megismertük egymást.

HOGY KERÜLT HOZZÁ?

Kategória: ismerkedési, társismereti játék
 Játékosok: 5–20 fő
 Hely: –
 Csapat: –
 Kellékek: mindenkivel legyen egy számára kedves vagy fontos tárgy
 Idő: 10–20 perc

A játékosok körben ülnek, és az első játékos megmutatja a számára fontos vagy kedves tárgyat. Ezután a többieknek – barokchba kérdések alapján – ki kell találniuk, hogy az illetőnek miért kedves az a tárgy. Lehet pl. kérdezni, hogy alkalomhoz kötődik-e a tárgy vagy személyhez, helyhez, színhez, olvasmányhoz stb. A kérdések során a játékos csak röviden (leginkább igen – nem-mel) válaszolhat a kérdésekre, majd a végén elmondhatja kedvenc tárgya igazi történetét.

Ezután jön a következő játékos, és így megy körbe, míg mindenkiről ki nem találták, hogy miért szereti azt a pólót, órát, tollat, láncot stb.

B-variáció

Ha már jól ismerik egymást a csoport tagjai, ha összeszokott társaságról van szó, akkor a következő változatban is lehet játszani a játékot.

A játék előtt mindenki átad egy-egy tárgyat a vezetőnek, aki azokat középre teszi (egy asztalra – ha szobában vannak). A játékosoknak most azt kell kitalálni, hogy melyik tárgy kié. Azt is meg kell hozzá mondani, hogy miből következett arra, hogy az a bizonyos tárgy azé az emberé.

A játék persze érdekesebb, szórakoztatóbb, minél ötletesebbek, fantáziadúsabbak a kitaláló játékosok, mert így az egyes tárgyakhoz érdekesebbnél érdekesebb történeteket kereshetnek, extra kérdéseket tesznek fel.

MI SZERETNÉK LENNI?

Kategória: szórakoztató játék
 Játékosok: 5–30 fő
 Hely: –
 Csapat: –
 Kellékek: –
 Idő: 5–15 perc

A társaság tagjai körben ülnek és két dolgot súgnak a szomszédjuk fülébe. Először a tőle jobbra ülőnek mindenki megsúgja, hogy mi szeretne lenni (lehet teljesen vicceset, valótlan, elképzelhetetlen is mondani, pl. villamos, pezsgőspohár, áram stb.). A tőle balra ülőnek pedig azt súgja meg, hogy miért szeretne az lenni. (Ezek az indokok is lehetnek tréfások.)

Ezután sorban mindenki elmondja, hogy mit hallott. Vagyis elmondja, hogy miket súgtak neki jobbról és balról (persze a két részletet két különböző embertől hallotta, így annál viccesebb lesz a játék.)

Kisülhetnek ebből ilyen mondatok is. Autókerék, mert az hordhat kalapot, vagy Madárijesztő, mert szeretem a gyerekeket, vagy Csík a zebrán, mert az olyan izgalmas.

Az is előfordulhat, hogy a két, egymástól teljesen független szövből – összerakva – értelmes mondat keletkezik – ez csak fokozza a játék érdekességét.

Mindenkinek ötletes, fantáziadús, jó játékot kívánok:

Zsó

„Mindig imádkozni kell, és meg nem restülni!” (Lk. 18:1)

Miért imádkozunk?

- hogy megismerjük Isten akaratát
- hogy engedelmessédjünk Neki
- hogy a körülöttünk élők lássák az Ő kegyelmét
- hogy emberhez méltó módon élhessünk
- hogy betöltsük azt, amiért Isten megalkotott bennünket: az Ő dicséretét

Imádkozz!

„Hálaének hangzik belőlük, örvendezők hangja. Megszaporítom őket, nem fogynak el, megbecsültekké teszem őket, nem lesznek lenézettek.” (Jer 30, 19)

Negyedévi imatémák:

Hálaadás:

- mentő misszióinkért (kallódók, iszákosok stb.)
- a konferenciatelepekért
- az iskolai hitoktatás lehetőségéért
- az idős, sokat próbált hívókért a gyülekezetekben
- a felnövekvő nemzedékért
- a Vezess!-ért

Könyörgés:

- azokért, akik távol tartják magukat Istentől
- azokért, akik közel érzik magukat Istenhez
- a „Vidd Jézust az iskolába!” című program és tananyag sikeréért
- a hívő tanárokért és orvosokért
- a keresztyének ellenségeiért
- a KIE jövőjéért

Kánaáni–magyar szószedet

III. rész

Ez alkalommal két olyan fogalomról lesz szó, amelyek szorosan kapcsolódnak egymáshoz: az **áldásról** és az **átokról**.

Egy hittanórán észrevettem, hogy egy gyerek hallás után ezt írta le: „áld meg...”. Megkérdeztem az osztálytól, vajon mi lehet a szó töve és jelentése. A válasz: *áll* (esetleg *ál*), jelentése ismeretlen. Nekem is jót tett, hogy meg kellett fogalmaznom, mi is az áldás. E szó elég gyakori mind az Ó-, mind az Újszövetségben, sőt elég gyakran használjuk (a reformátusok köszönésként is: „Áldás, békesség!”) ahhoz, hogy tudnunk kellene a jelentését. Magyarálni nem könnyű, hiszen olyasmiről van szó, amit igazából csak megtapasztalni lehet.

Az áldás nem egyszerű jókívánságot, öröm, egészség, javak kívánását jelenti. Úgy fogalmazom meg, hogy az áldás az Istennel való kapcsolat zavartalansága, az az állapot, amikor azt tapasztalom, hogy ott vagyok, ahol Isten akarja hogy legyek, azt mondom és teszem, amit az Úr akar. Az áldásnak vannak lelki, szellemi és anyagi megjelenései, kiterjedhet az egyén, a gyülekezet, de az ország, sőt az egész emberiség életére is.

A „civil” jókívánságoktól nem megjelenésében különbözik tehát, hanem forrásában, gyökerében. Az a bibliai gondolat van mögötte, hogy az ember jó léte (anyagi és szellemi egyaránt) az Istenhez való hűségétől függ. Az áldás Istentől jövő dolog, amiért megfizetni nem tudunk (de nem is kell), a megszerzéséért sem tehetünk semmit, csak elfogadhatjuk, ami azt is jelenti, hogy megváltoztatjuk hozzáállásunkat.

Az Ószövetségben fontos szerepe volt az atyai áldásnak, gondoljunk csak Jákób és Ézsau történetére! Nem volt mindegy, hogy ki és kit áld meg. Ez ma sincs másképp. Az Atya áldását csak a teljes jogú gyermekek nyerhetik el. Aki pedig teljes jogú gyermeke szeretne lenni az Atyának, annak Jézust élete urává kell tennie. Hiába kívánnak valakinek áldást, ha az illető nem jogosult az átvételre, mert kívül helyezte magát az Atya Isten Jézusban megnyilvánuló uralmán.

(Folytatás a 26. oldalon)

